Ч. 232 Второк 14 (26) жовтня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеном оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Найблизша задача парляментарної правиці.— Комунікат обструкциї о внесеню пос. Діпавлього. — Намірена маніфестация пруских Німців в користь австрийских обструкционістів.— Нове міністерство в Сербії і письмо короля до нового президента міністрів. — Положене Анґлії в Індиї).

Найблизшою задачею парляментарної більшости єсть тепер удержати о скілько можна спокій в палаті і залагодити ще сего тиждня справу обжалованя міністрів. Хвилева згода межи правицею а обструкциєю потреває мабуть ще лиш через завтрішне засїдане а порозуміне відносить ся лиш до тактики обструкциї і способу єї поборюваня. Дальше буде правиця старати ся о то, щоби палата ухвалила запомогу для потерпівших від нещасть елементарних і угоду з Угорщиною. Доки потягнуть ся засїданя Ради державної, ще не знати, але зачувати, що ще який місяць.

Пос. Діпавлї старає ся всїма силами о то, щоби для свого внесеня позискати більшість. В суботу нараджував ся він з клюбом лївиці і з вірноконституцийною більшою посїлостию. О тій конференциї видано такий комунїкат: Бар. Діпавлї за посередництвом вірноконституцийної більшої посїлости предложив обструкцийним партиям, щоби безпосередно по залагодженю справи обжалованя міністрів прийшло на порядок дневний єго внесене о рамковім законї язиковім. На основі того предложеня взято справу під розвагу, щоби й наші внесеня в справі язиковій рівночасно залагоджено. Але коли ту справу звязано зі справою провізориї угодової, до переговори не довели до нїякого результату.

З Берлина доносять, що там в половині падолиста мають відбути ся великі збори в цїли зазначеня своїх симпатиї для Нїмцїв австрийских. На ті збори має приїхати також кількох послів обструкцийних з австрийского парляменту.

Склад нового кабінету сербского єсть слїдуючий. Президию і справи заграничні обняв Влада Джорджевич; справи внутрішні — Андонович; фінанси — Попович; торговлю — Лозажач; справедливість — Коста Христич; просьвіту Андрій Джорджевич; війну — полковник Вукович; роботи публичні — полковник Атанзкович.

Ми вже доносили коротко за російскою прасою, длячого кабінет Сімича не міг удержати ся: не давав доброї запоруки для удержаня мира; цїлию полїтики кабінету Сімича було користати з першої лїпшої нагоди, щоби в спілцї з Болгариєю виступити против Туреччини. Безпосередною причиною уступленя кабінету Сімича мав бути слїдуючий факт: Підчас того, коли король Александер перебував в Біярріч, вислав сербский кабінет без відомости короля сербского офіцира до Парижа, щоби у француского правительства замовив значну скількість карабінів нової системи. Король довідав ся о тім аж тогди, коли приїхав до Парижа. Запитав отже Сімича, чи він має на то потрібну готівку. Сімич відповів, що француські капіталїсти обіймуть решту сербскої позички. Але король переконав ся, що францускі капіталїсти і не думають о обнятю сербскої позички, а міністер Ганото заявив, що продаж оружия може наступити лиш за готівку. Самовільне і компромітуюче повагу короля поступоване Сімича розгнївало короля Александра і він ще в Парижи постановив дати єму димісию.

Що полїтика уступившого кабінету була дійстно небезпечна для европейского мира, видко то посередно з письма короля до нового президента міністрів, Владана Джорджевича, в котрім король кладе як найбільшу вагу на то щоби Сербія стала ся сильним елементом мира і порядку на балканьскім півострові, і то таким, на котрий можна би спустити ся. Король каже в своїм письмі:

Послїдні події на Всходї і многократно оказана готовість цїлої Европи до удержаня мира, дали Сербії можність і вложили на ню обовязок, присьвятити всю свою силу обезпеченю своєї фінансової, економічної і войскової сили. Ту пору забезпеченого мира в цїлій Европі мусить Сербія використати, щоби вийти з тої безплодної борби партийної, в котрій она для державного поступу аж надто богато стратила часу, надати порядкови і законности в краю кріпку основу і добрим судівництвом дати доказ, що закон в Сербії єсть найвисшою волею Совістним сповненем всїх державних зобовязань, реформою просьвіти, котра би образовані елементи не змушувала шукати способу до житя лиш в державні службі, дальше через переобразоване нашої вітчини на сильний елемент порядку і мира на балканьскім півострові, та-

---

17)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Кеті, приглянувшись поволи поверховности свого нового знакомого, відповіла:

— То жура і страта гроший загнали єго до гробу. З дня на день ослабав щораз більше і всї мої заходи та догляд не помагали нїчого. То й що то все тепер поможе, коли Герве зійшов на дідівску торбу і нема чоловіка, котрий би менї заплатив за мою службу.

— Бог Вам за все заплатить — відповіла панна Пейтон.

— Та оно так — перебила їй Кеті борзо. — Але бо й вся моя платня за цїлих три роки лишила ся в Герве'го руках і як менї єї тепер відобрати? Добре то нераз казали мої брати, щоби я допоминала ся своїх гроший; але я все собі гадала, що межи своїми обрахунок короткий.

— То Ви собі з Бірчем свої? — спитала панна Пейтон.

— Ну — відповіла господиня і затяла ся — майже так, як би своя. Я би лиш хотїла знати, чи не маю таки зовсїм нїякого права до хати і города. Щож тепер ті люди зроблять? Коли посїлість належить до Гервего, то єї єму на всякий случай сконфіскують.

Тепер звернула ся до капітана Лявтона, котрий дивив ся на ню проник[illegible]им оком, та додала:

— Може отсей пан менї що порадить, єго, видко, інтересує моя істория.

— Моя „панно“ — відозвав ся вояк і поклонив ся низько — і Ви і Ваша істория незвичайно інтересні (Кеті аж мусїла тут усьміхнути ся, хоч тим випала з своєї ролї), але мої відомости не сягають дальше, як до веденя моєї шкадрони. Позвольте, що відошлю Вас до доктора Сайтґрівса; той пан зі всесторонним образованем, безмежно чоловіколюбивий і ворог всякої непотрібної лютости, стане Вам охотно в пригоді.

Лїкар був занятий тим, що порядкував собі на столї свої фляшинки. Господиня приступила таки зовсїм близько до него і сказала:

— Я, пановьку, того побоюю ся, що жінка не може мати нїякого права до майна свого чоловіка, коли не була з ним дійстно повінчана.

Засадою доктора Сайтґрівса було, що не треба покидати ся нїякою наукою і длятого знав дещось із всего на сьвітї. Зразу угнївала єго була іронїя єго товариша і він мовчав, але відтак якось надумав ся инакше і відповів Кеті, усьміхаючись добродушно:

— Та й я так думаю; скоро смерть антиципувала [1]) повінчане, то нема нїякої ради на то, щоби через него мати якесь право.

Кеті не розуміла з того нїчого більше лиш слова смерть і повінчане і на ту часть бесїди так відповіла!

— Я гадаю, що він лиш чекав, коли старий умре, щоби міг повінчати ся — сказала она і спустила очи в землю; — але тепер, коли він лиш чоловіком, котрим всї будуть погорджати — бо він таким і єсть, похатник без хати, без товарів і гроша—ну, серед такого нещастя годї чоловікови знайти собі жінку. Або як Ви кажете, панно Пейтон?

— Мене такі річи мало обходять — відповіла панна Пейтон поважно.

Капітан Лявтон придивляв ся добре чертам лиця і рухам господині, а тепер спитав нїби то з великим сочувством:

— Отже Ви гадаете. що то старість і немічність забрали єго остаточно із сего сьвіта?

— А вже-ж, та й неспокійні часи не дають недужому дихати. Але я гадаю, що єму і без того вже час був прийшов, а коли так, то все одно, якого лїку він заживав.

— Ну, то вже мушу Вам пояснити — перебив їй доктор, — то правда, що в сїми мусимо умирати. Але нам вільно поспитати сьвітла науки, щоби ми —

— Щоби ми могли умерти secundum artem [2] — докинув тут капітан.

Лїкар не хотїв на ту замітку нїчого відповідати, але уважав за потрібне для своєї поваги вести дальше розмову, отже додав.

— В сїм случаю може би відповідне поступоване було недужому продовжило жите А хто-ж давав раду недужому?

— Доси ще нїхто — відповіла господиня борзо все ще не розуміючи доктора. — Я гадаю, що він вже зробив тестамент.

---

[1]) Взяти наперед, випередити.

[2]) Чит. „секундум артем“, значить: „після штуки“.

кий, на котрий можна би спустити ся, дамо доказ того, що Европа в своїх високо цивілізацийних задачах може завсїгди числити на Сербію і так позискаємо собі дружбу цїлої Европи. Такою роботою причинимо ся до успокоєня полїтичних пристрастий в краю і дамо можність до законного залагодженя справи конституциї....

Положенє Анґлії в Индиї, т. є. на границї від Афґанїстану стало дуже прикре. З послїдної вісти, яка наспіла до Льондону, можна здогадувати ся, що прийшло до великої битви, котра однакож не випала на користь Анґлїйцїв, скоро депеша з Сімлї подала коротко лиш страти анґлїйскої армії. А страти ті суть дуже значні. Головними противниками Анґлїї суть племена Афридів і Оракзаїв, котрі разом можуть поставити 100.000 добре узброєного войска. Треба тут ще додати, що Африди суть дуже сильними і здоровими людьми та незвичайно витревалими і сьмілими. Крім того знають ся дуже добре на веденю війни і мають дуже добре зорґанїзовану службу шпігуньску. Ледви довідали ся, що Анґлїйцї хотять заняти вивіз Кайбер в горах, як вже й зараз вислали до кріпости Алї Мушід 1.500 людий, щоби анґлїйску армію взяти з боку. Анґлїйцї не важились заняти сей важний вивіз, котрим іде дорога до Кебуля і длятого він і до нинї остає ся в руках Афридів. Ворохобня индийска розширила ся доси на слїдуючі сторони: Гори Сват, де збунтували ся всї племена і грозять занятєм Пешавару; — край Могмандів; — гори Самана, тут стоїть в долинах войско анґлїйске, а гори держать ворохобники; долини Курам і Точі заняли Анґлїйцї, але жителї повтїкали в гори і непокоять так анґлїйску армію, що та не може запровіянтувати ся і терпить велику нужду.

Новинки.

Львів дня 24-го жовтня 1897.

— **Краєві Дирекциї скарбу** дістали власть іменувати урядників скарбової сторожі (комісарів і старших комісарів) аж до IX-ої кляси ранґи включно. До тепер іменувало тих урядників мінїстерство скарбу.

— **Нова процедура цивільна** має обовязувати з днем 1-го сїчня 1898 р. в тих лише процесах, в котрих пізваний не відповів перед кінцем року обороною на позов. Коли-ж уже відповів, то процес буде і по новім роцї ведений після старої процедури, т. є. письменно. Взагалї доперва в осени слїдуючого року увійде нова устна процедура в стале ужите. В трибуналї апеляцийнім буде она заведена зараз з новим роком.

— **Нещастна пригода.** Дня 11-го жовтня в Закопанім вийшов пополудни на прохід до Чорного ставу Казимир Пйотровский, студент фильософії берлиньского унїверситету. Вже надійшла ніч, а Пйотровский не вертав. Занепокоєний отець, властитель дібр з Волиня, вислав о 3-ій годинї в ночи кількох гірняків на розвіди, а о 6-ій годинї вибрав ся сам глядати за сином. Але задля великих снїгів і браку живности мусїли вскорі з нїчим вертати. Вечером того дня вислано знов провідників, а на другий дѐнь рано ще 8 людий, але всякі глядацня показали ся безуспішними. Через слїдуючі три дни ходили глядачі з псами по горах, та все вертали з нїчим. Аж минувшої недїлї вийшло около 20 людий і їм доперва пощастило ся найти тїло неживого туриста. Нещасний, вибравши ся без провідника і живности, зблудив між скалами і наслїдком надмірного умученя та голоду імовірно зомлїв. Тїло найдено пад гірским потоком без ушкоджень. За вишукане заблуканого сина визначив був отець нагороду в квотї 500 зр.

— **За рабунок.** Перед судом присяжних у Львові ставали вчера два селяни із Ставчан коло Львова: 53-лїтний Михайло Пебога і 35-лїтний Николя Бедрило, обжаловані о то, що 14-го серпня с. р. напали на вертаючого домів Івана Сендаковского, селянина з Кормицї, звалили его на землю і придавивши колїнами, стали кричати: „Давай дїду гроші!“ Так зневолили его до відданя їм цїлого майна.... 3 зр. 50 кр. На підставі вердикту судиїв присяжних трибунал засудив Пебогу на пять лїт, а Бедрила на чотири роки тяжкої вязницї, заостреної постом.

— **Самоубийство.** Під Перемишлем в лїсї на Кругелю дня 18 с. відобрав собі житє вистрілом з револьвера Рудольф Юнґвірт, капітан 45-го полку піхоти. Причиною самоубийства була невилїчима недуга.

— **Студентскі демонстрациї в Будапештї.** Унїверситет в Будапештї був оногди позорищем бурливих сцен. Професор фільософічного факультету, Павер, відмовив численним студентам підпису на індексї за те, що не бували на викладах, і сказав їм, що зійдуть тою дорогою колись на пролетарів. Перед почином оногдашного викладу сего професора роздали ся в сали голосні крики і домаганя, щоби професор уступив. Проф. Павер заявив, що він лише студентам, занедбуючим свої студиї, віщував, що зійдуть на пролетарів. Та лише часть студентів успокоїла ся. Инші підняли такий вереск, що професор мусїв перервати виклад і опустити салю.

— **Молоді злодії.** В Дубниках украдено сими днями пани Леонтинї Витковскій два шнурки коралїв. Ті коралї вартости яких 200 зр. хотїла заставити минувшої суботи якась женщина в касї ощадности. Урядник помітив, що та женщина — то перебраний в жіночу одїж хлопець, котрий достерігши викрите утїк. Полїцийні доходженя дали сумний результат, бо викрито, що крадежи допустили ся два молодцї, ученики одного наукового заведеня. Один з них перебрав ся за женщину, щоби за коралї лекше дістати гроші. Молодих переступників арештовано.

— **Сумний конець нічної гулятики.** Купець Леопольд Вайнтравб в Вешпримі на Угорщинї прийшов в вочи з забави домів пізнїйше як звичайно. Тут накинула ся на него жінка і розпочала ся між супругами сварня. Роз'ярений до крайности добув Вайнтравб револьверу і застрілив жінку а відтак себе.

— **Поєдинок на біцикли.** Двох Американцїв в Сен Люї в Америцї північній залицяло ся рівночасно до одної дївчини, а що дївчина не оказувала нї одному з них більшої прихильности, постановили суперники рішити справу в поєдинку — на біциклї. Оба противники мали уставити ся о 150 метрів против себе і на даний знак гнати на себе з найбільшим розгоном. Той, що потерпить більші скалїченя і котрого біцикль буде більше поломаний, мав уважати ся побідженим. Поєдинок відбув ся після проґрами, оба противники розігнали свої біциклї і ударили на себе так сильно, що зімлїлі повалились на землю. Біциклї розлетїли ся на дрібні кусники. Побідника не було, були лише два побіджені.

— **Катастрофа в театрі.** В часї представленя в опері в містї Сінсінатї, в північній Америцї, завалила ся стеля і разом з копулою упала на долину. Троє людий погибло на місци, дванайцять осіб потерпіло тяжкі смертельні рани, а велике число лекші рани.

— **Зловлений пташок.** Гляданого від трех місяців гончими листами станиславівскої прокураториї за бите дитини своєї приятельки і за крадіж Михайла Уланяка, зарібника із Станиславова, вислїдив і приарештував ревізор Ґінсберґ в однім шинку при улици Жовківскій у Львові.

Доктор не зважав, що Кеті усьміхає ся та допитував ся дальше:

— Добре зробив, що приготовив ся на смерть, але під чиїм доглядом був недужий?

— А під моїм — відповіла Кеті, надаючи тому немалої важности — але мої заходи були всї надаремні, бо Герве тепер за надто попав ся в погорду, як щоби міг мене за щось відшкодувати.

Хоч они обоє зовсїм не розуміли ся, мимо того розмова не урвала ся і Сайтґрівс став знову питати:

— Як же Ви давали єму поміч?

— Дуже щиро, о тім можете бути переконані! — відповіла Кеті трохи тим обиджена.

— Доктор хоче знати, якими ліками Ви єму помагали — вмішав ся тут капітан Лявтон.

— Ну, я варила єму по найбільшій части зіля — відповіла господиня.

— Отже домашними лїками — сказав на то лїкар — в руках людий, що не знають ся на лїченю, то ще завсїгди безпечнїйше зїле, як всї инші лїки. Але чому Ви не старали ся о правильну раду?

— Ну, я гадаю, що Герве натерпів ся вже досить від правильних — відповіла господиня.— Стратив все, став ся волоцюгою, а менї тепер хиба лиш оплакувати той день, коли я перший раз переступила через поріг его хати.

— Доктор Сайтґрівс не говорить о правильнім войску, але о правильнім лїкари — пояснив їй капітан.

— Ах, так! — сказала на то Кеті. — Не можна було нїякого знайти, отже я мусїла сама его доглядати, а я знаю ся дуже добре на докторстві, хоч Герве все казав, що я ще сама себе зажену в гріб своїми лїками. Але тепер я переконана, що єму байдуже, чи я буду жити, чи умру.

— З Вас, як бачу, не дурна жінка — сказав лїкар — а єсть богато таких людий, що суть зарозумілі на своє образоване та могли би собі з Вас брати примір, як то Ви умієте пошанувати сьвітло науки.

Хоч Кеті не дуже розуміла, що доктор хотїв тим сказати, то все-таки вирозуміла з того тілько, що то щось для неї нїби похвального і рада з того відозвала ся:

— О менї люди завсїгди говорили, що менї треба лиш доброї нагоди і трохи більше вправи, а я би перейшла й неодного доктора і заким я ще настала у Герве'го батька, то таки не називали мене инакше лиш доктором в спідници.

— Ну, — сказав на то доктор Сайтґрівс — коли нема доброго доктора, то не треба покидатись ради розумної жінки.

— Але бо Герве в таких річах такий упертий як та худобина. Але ще колись побачить, чого єму брак, коли нема жінки, що рядила би домом, хоч тепер ним занадто будуть погорджати, як щоби він ще міг мати власну хату.

— Я то розумію, що Вас могло гнївати, коли Ви мали дїло з таким упертим. Але Ви би не повинні зважати на такі дрібницї — темнота людска заслугує лиш на наше сожалїнє.

При сих словах глянув доктор як би з докором на свого товариша.

— То бо аж страшно — відозвала ся Кеті знову — яким той Герве часами буває.

Панна Пейтон погадала собі, що пора би тій пустій бесїдї конець зробити, і так якось єї навернула, що Кеті розпозїла на розум подїї з послїдної ночи. Кеті закінчила своє оповіданє слїдуючими словами:

— Ой так, так, зробили з него чоловіка, котрого всї будуть цурати ся. Я би лиш хотїла знати, чи знайдесь тепер така, що хотїла би стати его жінкою, або хоч би лиш господинею у него. Що-до мене, то менї дорожша моя добра слава, як щоби я лишила ся у нежонатого, хоч по правдї сказавши его нема нїколи дома. Ще нинї єму скажу, що зараз по похоронї не позістану у него анї одної години, та й я би не віддала ся за него, хиба що він би став инакше жити і держав ся хати.

Лагідній пани дому в Льокустс удало ся ріжними питанями довідати ся о стілько про відносини Кеті до Герве'го, що она з того виміркувала, що Катерина охотно віддала би ся за Герве'го. Длятого піддала їй, щоби она перенесла ся до Льокустс, скоро би похатник не міг єї вже дальше держати, а тут она дуже добре придасть ся.

Хитра і захланна господиня поставила ще кілька условій а відтак таки згодила ся і пожалувавши ся ще трохи на свою тяжку страту та на глупоту Герве'го, пішла, щоби приготовити, що потреба, до маючого відбути ся похорону.

Лявтон тимчасом пішов був заглянути до капітана Сінґльтона. Ми вже виділи, що молодий мужчина через свій характер став ся був незвичайно дорогим кождому офіцирови з его корпуса. Они переконали ся при так многих нагодах о тім, що лагідність молодого драґона не походила нїяк з браку відваги, що з тої его майже жіночої лагідности і его пересадної делїкатности вояки не сьміяли ся, хоч були би так робили, як би були виділи в нїм брак відваги.

Для майора був він так дорогим як рідний брат, а доктор називав его своїм любимцем, бо він піддавав ся дуже радо всїм его розпорядкам. Многі борби були причиною, що доктор мав в своїх руках майже кождого офіци-

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 25 жовтня. Міністер справ заграничних ґр. Ґолуховский виїхав вчера то Галичини до своєї маєтности в Скалї.

Рим 25 жовтня. В Ликонї, Римінї і Фоджії наробила повінь величезної шкоди.

Букарешт 25 жовтня. Правительство румуньске наміряє завести в Добруджи рід войскового пограничча супротив Болгариї.

Переписка зі всїми і для всїх.

☞ Прошу дуже не жадати від мене листовних відповідий, бо се для одного чоловіка просто не можливо; треба би мати хиба цїле бюро кореспонденцийне. Тих, що доси не одержали листовної відповіди прошу о терпеливість, а на будуче заявляю рішучо, що листовних відповідий не буду давати, бо не можу, позаяк то понад мої сили. — *Кирило Кахникевич.*

Оповістки.

— Щепи яблінок, 3, 4 і 5-лїтні по 40, 50 і 60 кр. за штуку висилає Омелян Куницкий в Васильківцях. Почта і стация зелїзниції в місци.

Емеритований учитель шкіл народних, що має іспит з рахунковости загальної і державної пошукує умїщення яко касиєр або контрольор в якім товаристві або господарстві приватнім. Близшу відомість подасть Редакция „Народ. Часописи“.

Ант. Ясен. в Берв.: 1) Проби золота і срібла суть так всїлякі і такого рода, що годї нам їх тут подавати, бо треба би дуже богато писати, а до того ще й неодно було би для вас незрозуміле. При пробі золота і срібла може розходити ся о двояку річ: або о то, чи в тім золотї і сріблї, яке добуває ся із землї, нема ще якихсь инших металїв або, чи до золота і срібла задля їх більшої твердости домішано тілько міди, кілько закон приписує. В однім і другім случаю треба золото і срібло перетоплювати або розпускати у відповідних кислотах. Задля тої трудности дослїдженя домішки в золотих і срібних виробах постановляє закон, що можна лиш тілько а тілько домішувати міди. Давнїйше домішку числено на лути (н. пр. 12 лутів срібла а 4 лути міди, і длятого говорено: срібло 12-ої проби); нинї числить ся на тисячні части (н. пр. 750 частий срібла а 250 міди). На виробах з золота і срібла мусить длятого після закона бути означена проба. Инша річ, коли розходить ся о то, щоби пізнати, чи щось єсть із золота або срібла. До пробованя золота служить рід чорного каменя (кременистий лупок). Якийсь золотий предмет потирає ся по тім камени і на нїм лишає ся слїд золота. Вправне око може вже по барві того слїду пізнати, чи то дїйстно золото чи нї. Срібло можна пізнати вже відразу на око. — 2) Золото і срібло продають ся в штабах, звичайно по 5 кільо ваги. Цїна золота і срібла не всюди однакова, але більше менше платить ся кільо по 1666 золотих а. в. Срібло буває звичайно 15 разів дешевше від золота. — **Іван М. в М.:** Зелїзницї, все одно чи они могли би мати вже з гори якесь значінє стратеґічне чи нї, мають значінє публичних доріг комунїкацийних і длятого держава має право вести їх туди, куди для них найдогіднїйше, хоч би й через чужі ґрунти. За чужі ґрунти під зелїзницю держава платить (викуповує, вивласнює ґрунти) і опору не можна ставити нїякого, бо тогди наступає примус. Звичайно платять за ґрунти під зелїзницю при добровільнім відступленю лїпше; при примусї платять після оцїнки. Що якесь приватне товариство будує зелїзницю се не зміняє річ, бо держава дає концесию, значить ся признає, що та зелїзниця єсть по трібна і позваляє будувати, а тим дає і товариству що-до викупна ґрунтів таке саме право як і она має. Отже лїпше продати добровільно як ставити опір. Треба лиш уміти поторгувати ся, взглядно забезпечити собі деякі права і користи. В сїй справі найлїпшу раду і поміч міг би дати громадї якийсь адвокат яко її повномочник. Посол хоч би й який не поможе нїчого, бо він що найбільше може лиш говорити в парляментї, але самого дїла не змінить. Також не можна пошукувати собі якогось відшкодованя за то, що н. пр. люди стратять дотеперішний заробок, бо остаточно можуть єго знайти і при зелїзници. Люди можуть однакож і повиннї зробити заміти, скоро зїде комісия для викупна ґрунтів. — **Денис М. в Надвір.:** Дотичну книжку можете собі виписати з книгарнї Альтенберґа пл. Марияцка у Львові; ми її не знаємо і не можемо сказати свого суду. З тоїж самої книгарнї (Альтенберґа) можете виписати собі або давнїйший словар Jordan'а, або запренумерувати той, котрий тепер виходить: „Słownik języka polskiego i niemieckiego, opracowali Franc. Konarski i Adolf Inlender. Zeszyt po 30 kr. — **Уряд парох. в Б.:** Повістий з фейлетонів „Народ. Часописи“ не дістанете, бо не друкували ся окремими книжками.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ра із свого корпусу і при таких нагодах признавав сему чоловікови першеньство лагідности, а противно капітана Лявтона дуже не любив. Казав то нераз з найбільшою повагою, що має далеко більшу радість, коли з поля битви приводять до него зраненого молодого Джорджа, як якого иншого официра; найменшу радість має тогди, коли між єго пацієнтами знаходить ся капітан Лявтон. Сінґльтон на таку бесїду звичайно усьміхав ся, а Лявтон дякував поважним поклоном.

Тепер стрітились капітан і доктор в Сінґльтоновій комнатї, де оба прийшли навідати сю до недужого, аж опісля доктор пішов до своєї комнати, а за кілька мінут прийшов туди і Лявтон зовсїм непрошений, що доктора дуже здивувало.

Капітан здоймив з себе кабат і сказав:

— Сайтґрівс, будьте так добрі та посьвітїть і менї трохи сьвітлом науки.

Лїкар лиш дивив ся, не сподїваючись того, що молодий мужчина таки направду того домагає ся. Гнїв єго минув і він відозвав ся з сочувством:

— Не вже ж капітан Лявтон потребує моєї услуги?

— Подивіть ся самі, пане доктор — відповів капітан лагідним голосом. — Здаєсь, що моє плече показує всї краски дуги.

— Дїйстно так — сказав Сайтґрівс, дотулюючись дуже делїкатно і зручно до болючого місця — але на щастє кости не поломані. Аж дивно, як Ви уйшли такої небезпечности.

— Я, докторе, привик від малого хлопця падати і товчи ся і не богато що собі з того роблю. — Але — додав він показуючи на бливну на груди — пригадуєте це собі отсю роботу?

— Чому би нї, капітане? — куля застрягла була прекрасно, але й прекрасно я її звідтам видобув. А як гадаєте, чи не добре би було, як би на се потовчене місце приложив трохи масти?

— Та чому нї? — сказав Лявтон з несподїваною готовостию.

— Ну, видите мій любий молодче — промовив урадований доктор — а як гадаєте, чи не лїпше би було, як би я Вам вже вчера був то зробив?

— Може бути.

— А вже-ж, що лїпше; а як би Ви були дали пустити собі ще й кров, зараз, коли Вас до мене привели, то було би ще лїпше було.

— О пусканю крови і не говоріть менї нїчого — відповів капітан.

— Тепер вже й так запізно. Але то велика шкода, Лявтоне, що Ви того нужденника не зловили, коли Ви через него були в такій небезпечности!

Капітан від драґонів не сказав на то нїчого, а лїкар приложив масть, обвязав болюче місце і говорив дальше:

— Я нїколи не був за тим, щоби чоловікови відбирати житє, але сим разом хотїв би я побачити того зрадника на шибеници.

— Я гадав, що Ваша задача піддержувати житє, а не відбирати єго — відповів капітан.

— Та так. Але він своїм шпигуньством так богато нам зашкодив і тому я часами трохи не по фільософічному виступаю проти сего шпигуна.

— Ви прецї не повиннї би бути так ворожо успособленї против свого ближнього — відповів капітан таким голосом, що оператор з превеликого дива аж пустив з рук на землю материял до опасок. Він подивив ся свому пацієнтови ще раз в очи, як би хотїв переконати ся, чи то той сам, а коли дїйстно видів, що то єго давний товариш Джон Лявтон так говорить, опамятав ся з дива і сказав:

— Така мудра наука добра і она взагалї також і моя. Але скажіть менї мій любий, — чи не тисне Вас опаска?

— Анї трошки.

— Отже то она і моя. Але кожда річ має свою виїмку — як же Ви чуєте ся, Джон Лявтон?

— Дуже добре.

— То не лиш люте поступованє супротив того, що терпить, але часом і несправедливе супротив других, коли чоловікови відбирає ся житє в тім случаю, де мала кара може то само зробити. А коли хочете, Джоне — коли хочете — ну, як же, лекше Вам вже, капітане?

— Значно лекше!

— Отже коли хочете, то Вам би легко було поучити своїх людий, щоби огляднїйше рубали людий, то осягнуло би ту саму цїль і зробило би радість!

Доктор зітхнув важко, коли дав вираз тому, що тягаром спочивало єму на серци; але драґон холоднокровно убрав на себе кабат, та відходячи, сказав спокійно:

— Не знаю войска, котре уміло би лїпше рубати. Мої хлопцї рубають звичайно від вершка голови аж по самі вилицї.

Розчарований доктор позбирав свої інструменти і з зажуреним серцем пустив ся іти до полковника Вельмере.

(Дальше буде.)

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.